

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(Обов'язкова навчальна дисципліна)

**ЕКОЛОГІЧНА ЕКСПЕРТИЗА ТА
УТИЛІЗАЦІЯ ВІДХОДІВ**

Розробник:

Марина ГАЛИЦЬКА, к. с.-г. н., старший
викладач кафедри екології, збалансованого
природокористування та захисту довкілля

Гарант ОПП:

Ніна БУДНИК, завідувачка кафедри
харчових технологій, к.т.н, доцент

Полтава
2021 р.

Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Екологічна експертиза та утилізація відходів
Назва структурного підрозділу	Кафедра екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля
Контактні дані розробників, які залучені до виконання	<i>Викладач:</i> Галицька М.А., к.с.-г.н., старший викладач кафедри екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля <i>Контакти:</i> ауд. 43 (навчальний корпус №1) <i>e-mail:</i> maryna.galytska@pdaa.edu.ua , сторінка викладача https://www.pdaa.edu.ua/people/galytska-maryna-anatoliyivna
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність	181 Харчові технології ОПП Харчові технології
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Технологія бродильних виробництв, Технологія води і водопідготовки, Технологія жирів та жирозамінників, Технологія зберігання і переробки зерна, Технологія консервування плодів та овочів, Технологія молока і молочних продуктів, Технологія м'яса і м'ясних продуктів, Технологія хліба, макаронних виробів та харчоконцентратів, Технологія цукру та кондитерських виробів.
Мова викладання	Державна

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування знань теоретико методичної бази екологічної експертизи та утилізації відходів як процесу оцінки ступеня екологічного ризику і безпеки від розміщення (розширення) господарських об'єктів, відповідності об'єктів, що підлягають експертній оцінці, вимогам екологічного законодавства, діючим нормативам, обґрунтованості заходів щодо утилізації відходів та охорони довкілля і здоров'я населення.

Основні завдання навчальної дисципліни: вивчення загальних вимог до проведення екологічної експертизи та утилізації відходів; нормативнозаконодавчих актів про екологічну експертизу та утилізацію відходів; методичних аспектів проведення екологічної експертизи; особливостей проведення екологічної експертизи як нового науково-практичного виду діяльності по оцінці механізму коадаптації природних і господарських підсистем; оволодіння процедурою та методикою здійснення екологічної експертизи; набуття умінь та навичок практичної реалізації екологічної експертизи та утилізації відходів.

Заплановані результати навчання:

Компетентності:	
загальні:	фахові:
ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності	ФК 4. Здатність забезпечувати якість і безпеку продукції на основі відповідних стандартів та у межах системи управління безпечністю харчових продуктів під час їх виробництва та реалізації.
ЗК 2. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.	ФК 11. Здатність розробляти та впроваджувати ефективні методи організації праці, нести відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб
ЗК 10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.	

Програмні результати навчання

ПРН 17. Організовувати процес утилізації відходів та забезпечувати екологічну чистоту виробництва

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Умови виникнення та історія становлення екологічної експертизи в Україні.

Тема 2. Теоретичні основи, етапи проходження процедури СЕО.

Тема 3. Основні аспекти звіту з стратегічної екологічної оцінки.

Тема 4. Суть процедури оцінки впливу на довкілля планованої діяльності.

Тема 5. Алгоритм дій в межах нормативно-правових актів, що регламентують процедуру оцінки впливу на довкілля.

Тема 6. Висновок з оцінки впливу на довкілля та рішення про провадження планованої діяльності. Моніторинг наслідків для довкілля.

Тема 7. Законодавство у сфері поводження з відходами.

Тема 8. Утилізація відходів харчової промисловості.

Трудовісність

Загальна кількість годин 90 год.

Кількість кредитів 3,0.

Форма семестрового контролю Залік.

Розподіл навчальної дисципліни за видами занять та годинами навчання

Елементи характеристики	Денна форма навчання
Рік навчання (шифр курсу)	181 ХТ_бд_2021
Семестр	8
Загальна кількість годин	105
Семестр	8
Лекції (годин)	16
Лабораторні роботи (годин)	14
Самостійна робота (годин)	75
Форма семестрового контролю	Залік

Система нарахування балів

Накопичування балів з навчальної дисципліни	
види навчальної роботи	максимальна кількість балів
Опитування на лекціях	32
Виконання та захист проактчних робіт	35
Виконання та захист самостійної роботи	33
Максимальна кількість балів	100

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Дуже добре	
74-81	C	Добре	
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Інформаційні джерела:

1. Порядок організації і проведення енергетичних обстежень бюджетних установ, організацій і казенних підприємств. Наказ Державного комітету України по енергозбереженню від 15 вересня 1999 р. № 78.
2. Порядок визначення розмірів і меж водоохоронних зон та режим ведення господарської діяльності в них Підзаконний акт до ст. 87. Водного кодексу України, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 8 травня 1996 р. № 486.
3. ДСТУ 3911-99. Охорона природи. Поводження з відходами. Виявлення відходів і подання інформаційних даних про відходи. Загальні вимоги:
4. ГОСТ І7.0.0.04-90 Система стандартів в галузі охорони природи і поліпшення використання природних ресурсів. Екологічний паспорт рекреаційних установ. Основні положення: (спеціалізований ГОСТ).
5. Петрук, І. В. Васильківський, С.М. Кватернюк, П.М. Турчик, В.А. Іщенко, Р.В. Петрук В. Г. Управління та поведження з відходами. Частина 2. Тверді побутові відходи. Навчальний посібник – Вінниця: ВНТУ, 2019.– 100 с.
6. Клименко, І. М. Рокочинський, О. О. Бедункова М. О. Утилізація твердих побутових відходів : навч. посіб. - Рівне, 2018. - 307с.
7. Шаніна Т.П., Губанова О.Р., Клименко М.О., Сафранов Т.А. Управління та поведження з відходами; Одеськ. Держ. Екологічний Університет. – Одеса, ТЕС

2019. – 272 с.

8. Приходько Т. А., Сафранов Т. П., Шаніна В. Ю., Сучасний стан сфери управління та поводження з твердими побутовими відходами в Україні. Людина та довкілля. Проблеми неоекології. - № 32 (2019). – С. 58-66.
- a. ДСТУ 2195-99 (ГОСТ 17.9.0.2-99). Охорона природи. Поводження з відходами. Технічний паспорт відходу. Склад, вміст, виклад і правила внесення мін. - К.: Держстандарт України, 2000.
- b. Класифікатор відходів: ДК 005 - 96. - К.: Держстандарт України, 1996. -213с. 10. Полігони твердих побутових відходів. Основи проектування:
9. ДБН В.2.4-2-2005. - К.: Держбуд України, 2017. - 35 с.
10. Виявлення відходів і подання інформаційних даних про відходи. Загальні (вимоги: ДСТУ 3911-99 (ГОСТ 17.9.0.1-99)). - К.: Держстандарт України, 1999. - 9 с.
11. Полігони зі знешкодження та захоронення токсичних відходів. Основні положення проектування. ДБН В.2.4-4-2010. - К.: Мінрегіонбуд України, 2010. - 146 с.
12. Поводження з відходами. Порядок здійснення операцій: ДСТУ 4462.3.01:2006. - К.: Держспоживстандарт України, 2018. - 30 с.
13. Класифікація відходів. Порядок найменування відходів за генетичним принципом і віднесення їх до класифікаційних категорій: ДСТУ 3910-99 ГОСТ 17.9.1.1-99). - К. : Держстандарт України, 2000. - 18 с.
14. Гігієнічні вимоги щодо поводження з промисловими відходами та ідентифікації їх класу небезпеки для здоров'я населення: ДСанПін 2.2.7.029-99. - С.: Держсанепідемслужба, 1999. - 28 с.
15. Радовенчик В. М. Тверді відходи: збір, переробка, складування : навч. осіб. - К.: Кондор, 2020.- 552 с.
16. Войцицький А. П. Техноекоекологія : - К. :Аграрна світа, 2019. - 553 с.
17. Товарознавство вторинної сировини : навч. посіб. - К. : Видав, дім Професіонал», 2019. - 336 с.
18. Савуляк В. І. Технічне забезпечення збирання, перевезення та підготовки о переробки твердих побутових відходів. Вінниця, 2017. -218 с.
- 19.. Авраменко С. Х. Екологія міських систем та основних виробництв промисловості. Приклади та задачі - Дніпродзержинськ : ДДТУ, 2017. - 20 с.
20. Бурлака І. Г. Грабар І.І., Хом'як В. А. Екологія відходів. Наукова монографія- Житомир : «Рута», 2017. -512 с.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет:

21. https://menr.gov.ua/files/docs/draft_NAS_FEB2015.pdf.
22. http://env-approx.org/images/documents/156/NVZ_delineation.pdf
23. <http://env-approx.org/images/documents/156/Codex.pdf>
24. <http://ec.europa.eu/environment/eia/eia-legalcontext.htm>